תורה נבֿיאים וכתובֿים
תּרגום ייִדיש פֿון יהואש

קהלת

א
1 די ווערטער פֿון קהלת דעם זון פֿון דָוִדן, דעם מלך אין
ירושלים.
2 נישטיקייט פֿון נישטיקייטן, זאָגט קהלת, נישטיקייט פֿון
נישטיקייטן, אַלץ איז נישטיקייט.
3 וואָס פֿאַר אַ נוץ האָט דער מענטש פֿון זײַן גאַנצער מי
וואָס ער מיט זיך אונטער דער זון?
4 אַ דָור פֿאַרגייט, און אַ דָור קומט,
און די ערד באַשטייט אייביק.
5 און די זון גייט אויף, און די זון גייט אונטער,
און יאָגט צו איר אָרט אַווּ זי גייט אויף.
6 דער ווינט גייט קיין דָרום,
און פֿאַרדרייט זיך קיין צפֿון,
רונד אַרום, רונד אַרום גייט ער,
און צו זײַנע געדרייען קערט זיך אום דער ווינט.
7 אַלע טײַכן גייען צום ים,
און דער ים ווערט ניט פֿול;
צו דעם אָרט וווּהין די טײַכן גייען,
אַהין גייען זיי ווידער.
8 אַלע ווערטער ווערן מיד,
קיין מענטש קען עס ניט אַרויסרעדן;
דאָס אויג קען זיך ניט אָנקוקן זאַט,
און דאָס אויער קען זיך ניט אָנהערן פֿול.
9 וואָס איז געווען דאָס וועט זײַן,

און וואָס איז געשען דאָס וועט געשען,
און ניטאָ קיין נײַס אונטער דער זון.
10 פֿאַראַן אַ זאַך וואָס מע זאָגט דערויף:
זע, דאָס איז אַ נײַס;
איז עס שוין געווען אין אַלטע צײַטן
וואָס זײַנען געווען פֿאַר אונדז.
11 ניטאָ קיין זכר פֿון די פֿריִערדיקע,
און פֿון די שפּעטערדיקע וואָס וועלן ערשט זײַן,
אויך פֿון זיי וועט קיין זכר ניט זײַן,
צווישן די וואָס וועלן זײַן נאָך שפּעטער.

12 איך קהלת בין געווען אַ מלך איבער ישׂראל אין ירושלים. 13 און
איך האָב אָפּגעגעבן מײַן האַרץ צו זוכן און צו פֿאָרשן מיט חכמה
וועגן אַלץ וואָס געשעט אונטער די הימלען. דאָס איז אַ שלעכטער
ענין וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשנקינדער, זיך צו פֿאַרנעמען
דערמיט. 14 איך האָב געזען אַלע טועונישן וואָס ווערן געטאָן
אונטער דער זון, ערשט אַלץ איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש;
15 אַ קרומקייט וואָס מע קען ניט אויסגלײַכן, און אַ פֿעלער וואָס
קען ניט גוט געמאַכט ווערן.

16 איך האָב גערעדט מיט מײַן האַרצן אַזוי צו זאָגן: אָט האָב איך
געהאַט חכמה גרעסער און מער איידער אַלע וואָס זײַנען געווען פֿאַר
מיר אין ירושלים, און מײַן האַרץ האָט געזען פֿיל חכמה און
קענטשאַפֿט. 17 און איך האָב אָפּגעגעבן מײַן האַרץ צו פֿאַרשטיין
חכמה, אויך פֿאַרשטיין משוגעת און נאַרישקייט – בין איך געוואָר
געוואָרן אַז דאָס אויך איז ווינטיאָגעניש.

18 וואָרום אין פֿיל חכמה איז פֿיל פֿאַרדראָס,
און מערט מען קענטשאַפֿט, מערט מען ווייטאָג.

ב

1 איך האָב געזאָגט בײַ מיר אין האַרצן: קום אַקאָרשט, לאָמיך
דיך פּרוּוון מיט פֿרייד, און האָב ווילטאָג; ערשט דאָס אויך איז
נישטיקייט. 2 אויף געלעכטער האָב איך געזאָגט: עס איז משוגע; און
אויף פֿרייד: וואָס טוט זי אויף? 3 איך האָב אויסגעקלערט בײַ מיר

אין האַרצן צו פֿאַרציִען מײַן לײַב מיט ווײַן, אַז אי מײַן האַרץ זאָל זיך
פֿירן מיט חכמה, אי איך זאָל מיך האַלטן אָן נאַרישקייט, ביז איך
וועל זען וואָס איז בעסער פֿאַר די מענטשנקינדער אַז זיי זאָלן טאָן
אונטערן הימל אין די געציילטע טעג פֿון זייער לעבן. 4 איך האָב מיר
אויפֿגעטאָן גרויסע זאַכן; איך האָב מיר געבויט הײַזער, איך האָב מיר
געפֿלאַנצט ווײַנגערטנער; 5 איך האָב מיר געמאַכט גערטנער און
סעדער און אײַנגעפֿלאַנצט אין זיי ביימער פֿון אַלערליי פּירות. 6 איך
האָב מיר געמאַכט וואַסערטײַכן אָנצוטרינקען פֿון זיי דעם וואַקסיקן
וואַלד וואָס שפּראָצט מיט ביימער. 7 איך האָב אײַנגעקויפֿט קנעכט
און דינסטן, און הויזגעבאָרענע האָב איך געהאַט; אויך אַן אייגנס פֿון
רינדער און שאָף אַ סך האָב איך געהאַט, מער פֿון אַלע וואָס זײַנען
געווען פֿאַר מיר אין ירושלים. 8 איך האָב מיר אָנגעזאַמלט
אויך זילבער און גאָלד, און שאַצן פֿון מלכים און מדינות. איך
האָב מיר אײַנגעשאַפֿט זינגערס און זינגערינס, און תּענוגים פֿון
מענטשנקינדער, ווײַבער אויף ווײַבער. 9 און איך בין געווען גרעסער
און האָב פֿאַרמאָגט מער פֿון אַלע וואָס זײַנען געווען פֿאַר מיר אין
ירושלים; אויך איז מײַן חכמה מיר בײַגעשטאַנען. 10 און וואָס נאָר
מײַנע אויגן האָבן פֿאַרלאַנגט, האָב איך פֿון זיי ניט געמינערט; איך
האָב ניט פֿאַרמיטן מײַן האַרץ פֿון קיין פֿרייד, נײַערט מײַן האַרץ האָט
זיך ווויל געטאָן מיט מײַן גאַנצער מי, וואָרום דאָס איז געווען מײַן
חלק פֿון מײַן גאַנצער מי. 11 אָבער איך האָב זיך אומגעקוקט אויף
אַלע מײַנע אויפֿטוען וואָס מײַנע הענט האָבן אויפֿגעטאָן, און אויף
דער מי וואָס איך האָב מיך געמיט כּדי דאָס אויפֿצוטאָן, ערשט אַלץ
נישטיקייט און ווינטיאָגעניש, און גאָרנישט קומט אַרויס אונטער
דער זון.

12 און איך האָב מיך געקערט צו באַקוקן חכמה און משוגעת און
נאַרישקייט; וואָרום וואָס קען אויפֿטאָן דער מענטש וואָס קומט
נאָכן מלך? בלויז דאָס וואָס מע האָט שוין פֿריִער געטאָן. 13 און איך
האָב אײַנגעזען אַז די מעלה פֿון חכמה איבער נאַרישקייט איז אַזוי
ווי די מעלה פֿון ליכטיקייט איבער פֿינצטערניש.

14 דער חכם האָט זײַנע אויגן אין קאָפּ,
און דער נאַר גייט אין דער פֿינצטער.

אָבער איך האָב אויך געמערקט אַז איין טראַף טרעפֿט זיי אַלעמען.
15 און איך האָב געזאָגט בײַ מיר אין האַרצן: אַזוי ווי עס טרעפֿט
דעם נאַרן אַזוי וועט אויך מיך טרעפֿן, הײַנט נאָך וואָס דען בין איך
געווען קליגער? און איך האָב געטענהט בײַ מיר אין האַרצן, אַז דאָס
אויך איז נישטיקייט. 16 וואָרום פֿון דעם חכם אַזוי ווי פֿון דעם נאַרן
בלײַבט ניט קיין זכר אויף אייביק; ווײַל אין די קומעדיקע טעג וועט
אַלץ זײַן שוין פֿאַרגעסן; און ווי שטאַרבט דער חכם? אַזוי ווי דער
נאַר. 17 און איך האָב פֿײַנט געקראָגן דאָס לעבן, וואָרום מיר איז
אויסגעקומען שלעכט די געשעונג וואָס געשעט אונטער דער זון,
ווײַל אַלץ איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

18 און איך האָב פֿײַנט געקראָגן מײַן גאַנצע מי וואָס איך מי מיך
דערויף אונטער דער זון, כּדי אַז איך מוז עס איבערלאָזן צו אַ
מענטשן וואָס וועט זײַן נאָך מיר. 19 און ווער ווייס אויב ער וועט זײַן
אַ חכם אָדער אַ נאַר? פֿון דעסט וועגן וועט ער געוועלטיקן איבער
מײַן גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט און געקליגט דערויף
אונטער דער זון. דאָס אויך איז נישטיקייט. 20 און איך האָב מיך
אומגעדרייט צו לאָזן מײַן האַרץ זיך מיאש צו זײַן פֿון דער גאַנצער
מי וואָס איך האָב מיך געמיט אונטער דער זון. 21 וואָרום פֿאַראַן אַ
מענטש וואָס זײַן מי איז מיט חכמה, און מיט קענשאַפֿט, און מיט
בריהשאַפֿט, און ער לאָזט עס איבער פֿאַר אַ חלק צו אַ מענטשן
וואָס האָט זיך דערויף ניט געמיט. דאָס אויך איז נישטיקייט און אַ
גרויס בייז. 22 וואָרום וואָס האָט דער מענטש פֿון זײַן גאַנצער מי,
און פֿון דעם האַוון פֿון זײַן האַרצן, אַז ער זאָל זיך מיִען אונטער דער
זון? 23 וואָרום אַלע זײַנע טעג זײַנען ווייטאָגן, און זײַן עסק איז
ערגערניש; אַפֿילו בײַ נאַכט ליגט ניט אײַן זײַן האַרץ. דאָס אויך איז
נישטיקייט.

24 ניטאָ בעסערס פֿאַרן מענטשן, ווי ער זאָל עסן און טרינקען, און
זיך לאָזן ווויל גיין פֿאַר זײַן מי. דאָס אויך, האָב איך אײַנגעזען, אַז
דאָס איז פֿון גאָטס האַנט – 25 וואָרום: ווער זאָל עסן און ווער זאָל
הנאה האָבן, אויב ניט איך? – 26 ווײַל דעם מענטשן וואָס איז
ווילגעפֿעלן פֿאַר אים, גיט ער חכמה, און קענשאַפֿט, און פֿרייד; און
דעם זינדיקן גיט ער אַן עסק צו קלײַבן און צו זאַמלען, כּדי
איבערצולאָזן צו דעם וואָס איז ווילגעפֿעלן פֿאַר גאָט. דאָס אויך איז
נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

ג

1 אויף אַלץ איז דאָ אַ שעה, און אַ צײַט פֿאַר איטלעכער זאַך
אונטערן הימל.

2 אַ צײַט געבאָרן צו ווערן,
און אַ צײַט צו שטאַרבן;
אַ צײַט צו פֿלאַנצן,
און אַ צײַט אויסצורײַסן דאָס געפֿלאַנצטע.
3 אַ צײַט צו הרגען,
און אַ צײַט צו היילן;
אַ צײַט צו ברעכן,
און אַ צײַט צו בויען.
4 אַ צײַט צו וויינען,
און אַ צײַט צו לאַכן;
אַ צײַט צו קלאָגן,
און אַ צײַט צו טאַנצן.
5 אַ צײַט אַוועקצוואַרפֿן שטיינער,
און אַ צײַט אויפֿצוקלײַבן שטיינער;
אַ צײַט צו האַלדזן,
און אַ צײַט זיך צו דערווײַטערן פֿון האַלדזן.
6 אַ צײַט צו זוכן,
און אַ צײַט אָנצוּווערן;
אַ צײַט צו היטן,
און אַ צײַט אַוועקצוּוואַרפֿן.
7 אַ צײַט צו רײַסן,
און אַ צײַט צו נייען;
אַ צײַט צו שווײַגן,
און אַ צײַט צו רעדן.
8 אַ צײַט ליב צו האָבן,
און צײַט פֿײַנט צו האָבן;
אַ צײַט פֿאַר מלחמה,
און אַ צײַט פֿאַר שלום.

9 וואָס קומט אַרויס דעם טוער וואָס ער מיט זיך? 10 איך האָב געזען
דעם עסק וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשנקינדער זיך צו עסקן
דערמיט. 11 אַלצדינג האָט ער געמאַכט שיין אין זײַן צײַט, אויך די
וועלט האָט ער אַרײַנגעטאָן אין זייער האַרצן, אָבער אַזוי' אַז דער

מענטש קען ניט אויסגעפֿינען דעם באַשאַף וואָס גאָט האָט באַשאַפֿן,
פֿון אָנהייב ביזן סוף. 12 איך ווייס אַז ניטאָ בעסערס פֿאַר זיי, ווי נאָר
זיך צו פֿרייען, און זיך ווויל צו טאָן, אין זייער לעבן. אָבער אויך אַז
עמעצער אַ מענטש עסט און טרינקט, און האָט וווילטאָג פֿאַר אַל
זײַן מי, 13 איז דאָס אַ מתּנה פֿון גאָט. 14 איך ווייס אַז אַלץ וואָס
גאָט מאַכט, דאָס וועט זײַן אייביק; דערצו איז ניט צוצולייגן, און
דערפֿון איז ניט צו מינערן; און גאָט האָט געמאַכט אַז מע זאָל מורא
האָבן פֿאַר אים. 15 דאָס וואָס איז שוין געווען, און דאָס וואָס דאַרף
ערשט זײַן, איז שוין געווען. אָבער גאָט מאָנט אויף פֿאַר דעם
גערודפֿטן.

16 און נאָך האָב איך געזען אונטער דער זון: אין דעם אָרט פֿון
גערעכטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט, און אין דעם אָרט פֿון
רעכטפֿאַרטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט. 17 האָב איך געזאָגט בײַ זיך
אין האַרצן: אי דעם צדיק אי דעם רָשע וועט גאָט משפּטן, וואָרום אַ
צײַט פֿאַר איטלעכער זאַך און פֿאַר איטלעכער טוּונג איז דאָרטן דאָ.
18 איך האָב געזאָגט בײַ זיך אין האַרצן: דאָס איז פֿון וועגן די
מענטשנקינדער; כּדי גאָט זאָל זיי לײַטערן, און כּדי זיי אַליין זאָלן
זען אַז זיי זײַנען ווי אַ בהמה. 19 וואָרום דער טראַף פֿון די
מענטשנקינדער איז דער טראַף פֿון דער בהמה; איין טראַף בײַ זיי. ווי
דער שטאַרבט, אַזוי שטאַרבט דער, און איין אָטעם בײַ ביידן, און
קיין מעלה פֿון מענטשן איבער דער בהמה איז ניטאָ, וואָרום אַלץ
איז נישטיקייט. 20 ביידע קומען אַהין אין איין אָרט, ביידע זײַנען פֿון
שטויב, און ביידע קערן זיך אום צו שטויב. 21 ווער ווייס דעם גײַסט
פֿון די מענטשנקינדער, אויב ער גייט אַרויף אין דער הייך, און דעם
גײַסט פֿון דער בהמה, אויב ער נידערט אונטן צו דער ערד? 22 און
איך האָב אײַנגעזען אַז ניטאָ בעסערס, ווי דער מענטש זאָל הנאה
האָבן פֿון זײַנע אויפֿטוען, וואָרום דאָס איז זײַן חלק; ווײַל ווער וועט
אים ברענגען אָנצוקוקן וואָס וועט זײַן נאָך אים?

ד
1 און איך האָב ווידער געזען אַלע רויבערײַען וואָס ווערן
אָפּגעטאָן אונטער דער זון. און אָט זײַנען די טרערן פֿון די
געדריקטע, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן; און אויף דער זײַט פֿון
זייערע דריקער איז די מאַכט, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן.

2 דרום האַלט איך די טויטע וואָס זײַנען שוין געשטאָרבן פֿאַר
גליקלעכער פֿון די לעבעדיקע וואָס לעבן נאָך. 3 און בעסער פֿון זיי
ביידן איז דעם וואָס איז נאָך ניט געווען, וואָס האָט ניט געזען די
שלעכטע מעשׂים וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון. 4 און איך
האָב געזען יעטוועדער מי, און יעטוועדער בריהשאַפֿט אין אַרבעט,
אַז דאָס איז אויס קנאה פֿון איינעם צום אַנדערן. דאָס אויך איז
נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

5 דער נאַר פֿאַרלייגט זײַנע הענט,
און עסט זײַן אייגן פֿלייש.
6 בעסער אַ האַנטפֿול מנוחה,
איידער פֿולע הויפֿנס מי און ווינטיאָגעניש.

7 און איך האָב ווידער געזען נישטיקייט אונטער דער זון. 8 פֿאַראַן
איינער, אָן אַ צווייטן צו זיך; צו מאָל אַ זון אָדער אַ ברודער האָט ער
ניט, פֿון דעסט וועגן איז ניטאָ קיין ענד צו זײַן מיִעניש, און זײַן אויג
קען זיך ניט אָנזעטן מיט עשירות; "און פֿאַר ועמען מי איך מיך, און
מינער זיך פֿון גוטס?" דאָס אויך איז נישטיקייט, און עס איז אַ
שלעכטער ענין.

9 בעסער צוויי איידער איינער, וואָרום זיי האָבן אַ גוטן לוין פֿאַר
זייער מי. 10 וואָרום אַז זיי פֿאַלן, הייבט איינער אויף דעם אַנדערן,
אָבער ווי צו דעם איינצלנעם וואָס פֿאַלט, און ניטאָ אַ צווייטער אים
אויפֿצוהייבן. 11 דאָס גלײַכן אַז צוויי ליגן באַנאַנד, איז זיי וואַרעם,
אָבער איינעם ווי קען וואַרעם ווערן? 12 און אויב עמעצער קען
איבערשטאַרקן דעם איינעם, וועלן אָבער צוויי זיך שטעלן קעגן אים.
און אַ דרײַעדיקער פֿאָדים וועט ניט אויף גיך צעריסן ווערן.

13 בעסער אַן אָרים ייִנגל און אַ חכם, איידער אַן אַלטער מלך און אַ
נאַר, וואָס ווייס ניט מער צו זײַן אָפּגעהיט. 14 וואָרום פֿון
געפֿענקעניש איז יענער אַרויסגעגאַנגען צו ווערן אַ מלך, הגם ער איז
געבאָרן געוואָרן אָרים, אונטער דעמס מלוכה. 15 איך האָב געזען
אַלע לעבעדיקע וואָס גייען אונטער דער זון, האַלטן מיט דעם ייִנגל,
דעם צווייטן וואָס שטייט אויף זײַן אָרט; 16 ניט געווען קיין ענד צו
אַל דעם פֿאָלק, צו אַלע וואָס ער איז געווען זייער אָנפֿירער; פֿון

דעסט וועגן וועלן די שפּעטערדיקע זיך ניט פֿרייען מיט אים. יאָ,
דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

17 היט דײַן פֿוס, אַז דו גייסט אין גאָטס הויז, וואָרום געהאָרכן איז
אָנגעלייגטער, ווי וואָס די נאַרן גיבן אַ שלאַכטאָפּפֿער; הגם זיי ווייסן
ניט אַז זיי טוען שלעכט.

ה 1 זאָלסט ניט זײַן האַסטיק מיט דײַן מויל, און דײַן האַרץ זאָל
זיך ניט אײַלן אַרויסצולאָזן אַ וואָרט פֿאַר גאָט, וואָרום גאָט איז
אין הימל און דו ביסט אויף דער ערד; דרום זאָלן דײַנע ווערטער זײַן
ווינציק.

2 וואָרום אַ חָלום קומט מיט פֿיל געשילדער,
און דער קָול פֿון אַ נאַרן מיט פֿיל ווערטער.

3 אַז דו ביסט מנדר אַ נדר צו גאָט, זאָלסטו זיך ניט שפּעטיקן אים
צו באַצאָלן, וואָרום ער האָט ניט ליב נאַרן; וואָס דו ביסט מנדר,
באַצאָל. 4 בעסער זאָלסט ניט מנדר זײַן, איידער זאָלסט מנדר זײַן
און ניט באַצאָלן. 5 זאָלסט ניט דערלאָזן דײַן מויל צו פֿאַרזינדיקן דײַן
לײַב, און זאָלסט ניט זאָגן פֿאַר דעם שָלִיח פֿון גאָט, אַז דאָס איז
געווען אַ פֿאַרזע. נאָך וואָס זאָל גאָט צערענען אויף דײַן קָול, און
צעשטערן דאָס ווערק פֿון דײַנע הענט? 6 וואָרום פֿון פֿיל חלומות
און נאַרישקייטן קומען אַרויס פֿיל צוזאָגן, אָבער האָב מורא פֿאַר
גאָט.

7 אַז דו זעסט די דריקונג פֿון דעם אָרימאַן, און די באַרויבונג פֿון
רעכט און גערעכטיקייט אין דער מדינה, זאָלסטו זיך ניט וווּנדערן
אויף דער זאַך, וואָרום איבער דעם הויכן גיט אַכטונג אַ העכערער,
און נאָך העכערע איבער זיי. 8 און אַ מעלה פֿון אַ לאַנד אין אַלעם,
איז אַ מלך איבערגעגעבן צו פֿעלד.

9 דער וואָס האָט ליב געלט קען זיך ניט אָנזעטן מיט געלט, און ניט
ווער עס האָט ליב רײַכטום – מיטן אײַנקום. דאָס אויך איז
נישטיקייט. 10 אַז דאָס גוטס מערט זיך, מערן זיך זײַנע עסערס; און
וואָס קומט אַרויס דעם אייגנטימער, אחוץ דאָס אָנקוקן מיט זײַנע

אויגן? 11 זיס איז דער שלאָף פֿון דעם וואָס אַרבעט, סײַ ער עסט
ווייניק, סײַ פֿיל, אָבער די זעט פֿון דעם עושר לאָזט אים ניט שלאָפֿן.

12 פֿאַראַן אַ פֿאַרדראָסיקער ווייטאָג וואָס איך האָב געזען אונטער
דער זון: אַן עשירות וואָס ווערט געהיט פֿון דעם אייגנטימער אים
צום בייזן. 13 און די עשירות ווערט פֿאַרלאָרן אין אַ שלעכטן עסק;
און אַז ער האָט אַ זון, בלײַבט גאָרנישט אין זײַן האַנט. 14 אַזוי ווי
ער איז אַרויס פֿון זײַן מוטערלײַב, גייט ער נאַקעט צוריק, אַזוי ווי ער
איז געקומען, און קיין זאַך נעמט ער ניט מיט פֿאַר זײַן מי, כּדי
ער זאָל עס אַוועקטראָגן אין זײַן האַנט. 15 יאָ, דאָס אויך איז אַ
פֿאַרדראָסיקער ווייטאָג, וואָס גענוי ווי ער איז געקומען, אַזוי גייט
ער אַוועק; און וואָס קומט אים אַרויס וואָס ער מיט זיך פֿאַרן ווינט?
16 דערצו פֿאַרצערט ער אַלע זײַנע טעג אין פֿינצטערניש, און
ערגערט זיך אַ סך, און האָט קרענקעניש און פֿאַרדראָס.

17 אָט וואָס איך האָב אײַנגעזען: בעסער און שענער וואָלט געווען
צו עסן און טרינקען, און האָבן וווילטאָג פֿאַר זײַן גאַנצער מי וואָס
ער מיט זיך אונטער דער זון אין די געציילטע טעג פֿון זײַן לעבן וואָס
גאָט האָט אים געשאָנקען; וואָרום דאָס איז זײַן חלק. 18 און
איטלעכער מענטש וואָס גאָט שענקט אים עשירות און גיטער, און
גיט אים שליטה צו עסן דערפֿון, און צו נעמען זײַן חלק, און זיך ווויל
צו טאָן פֿאַר זײַן מי, איז דאָס אַ מתּנה פֿון גאָט. 19 יאָ, ער דאַרף
געדענקען אַז די טעג פֿון זײַן לעבן זײַנען ניט פֿיל – ווען גאָט
באַוועַרט אים נאָך די פֿרייד פֿון זײַן האַרצן.

ו

1 פֿאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון, און
עס איז זייער אָפֿט בײַם מענטשן: 2 אַ מענטש וואָס גאָט שענקט
אים עשירות און גיטער און כּבֿוד, און אים גייט ניט אָפּ פֿאַר זיך קיין
זאַך פֿון אַלץ וואָס ער געלוסט, אָבער גאָט האָט אים ניט געגעבן קיין
שליטה צו עסן דערפֿון, נאָר אַ פֿרעמדער מענטש עסט עס. דאָס איז
נישטיקייט, און אַ פֿאַרדראָסיקער ווייטאָג. 3 אַז אַ מענטש זאָל האָבן
הונדערט קינדער, און לעבן אַ סך יאָרן, איז, וויפֿיל די טעג פֿון זײַנע
יאָרן זאָלן זײַן, אויב זײַן זעל זעטיקט זיך ניט פֿון דעם גוטס, און צו
מאָל קיין קבֿורה האָט ער ניט, זאָג איך: בעסער פֿון אים איז דעם

מפּיל־קינד. 4 וואָרום אין נישטיקייט קומט עס, און אין פֿינצטערניש
פֿאַרגייט עס, און אין פֿינצטערניש ווערט צוגעדעקט זײַן נאָמען.
5 עס האָט צו מאָל די זון ניט געזען און ניט געקענט; עס האָט מער
נַחת ווי יענער. 6 און ווען ער זאָל לעבן צוויי מאָל טויזנט יאָר, און
ניט אָנזען קיין גוטס, גייען דען ניט אַלע אין איין אָרט?

7 די גאַנצע מי פֿון מענטשן איז פֿאַר זײַן מויל,
און פֿון דעסט וועגן ווערט די זעל ניט אָנגעפֿילט.

8 וואָרום וואָס איז די מעלה פֿון דעם חכם איבער דעם נאַרן? וואָס,
פֿון דעם אָרימאַן וואָס פֿאַרשטייט? – ווי אומצוגיין מיטן לעבן.
9 בעסער זעונג פֿון די אויגן, איידער וואַנדערניש פֿון דער זעל. דאָס
אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

10 וואָס געשעט איז לאַנג צוריק אָנגערופֿן געוואָרן מיטן נאָמען, און
עס איז באַוווּסט פֿאַרויס וואָס דער מענטש איז; און ער קען זיך ניט
האַמפּערן מיט דעם וואָס איז שטאַרקער פֿון אים. 11 אויב פֿיל
ווערטער מערן אָפּט נישטיקייט, וואָס איז די מעלה מיטן מענטשן?
12 וואָרום ווער ווייס וואָס איז בעסער פֿאַרן מענטשן אין לעבן, אין
די געציילטע טעג פֿון זײַן נישטיקן לעבן וואָס ער מאַכט דורך ווי אַ
שאָטן? ווײַל ווער קען זאָגן דעם מענטשן, וואָס וועט זײַן נאָך אים
אונטער דער זון?

ז

1 אַ גוטער נאָמען איז בעסער פֿון גוטן אייל;
און דער טאָג פֿון טויט, פֿון דעם טאָג וואָס מע ווערט געבאָרן.
2 בעסער צו גיין אין הויז פֿון טרויער,
איידער צו גיין אין הויז פֿון אַ סעודה; ווײַל דאָס איז דער סָוף פֿון
יעטוועדער מענטשן,
און דער לעבעדיקער דאַרף זיך נעמען צום האַרצן.
3 בעסער קומער איידער געלעכטער,
וואָרום אַז דער פּנים איז טרויעריק, איז בעסער פֿאַרן האַרצן.
4 דאָס האַרץ פֿון די קלוגע איז אין הויז פֿון טרויער,
און דאָס האַרץ פֿון די נאַרן אין הויז פֿון פֿרייד.
5 בעסער צו הערן דעם אָנגעשריי פֿון אַ קלוגן,
איידער מע זאָל הערן דאָס לויבגעזאַנג פֿון נאַרן.

6 וואָרום אַזוי ווי דאָס קנאַקן פֿון דערנער אונטערן טאָפּ,
אַזוי איז דאָס געלעכטער פֿון דעם נאַרן.
און דאָס אויך איז נישטיקייט.
7 פֿאַר וואָר, רויב צעדולט דעם חכם,
און שוחד פֿירט איבער דאָס האַרץ.
8 בעסער דער סוף פֿון אַ זאַך איידער איר אָנהייב; בעסער
אײַנגעהאַלטן אין געמיט, איידער האָפֿערדיק אין געמיט.
9 זאָלסט ניט זײַן האַסטיק אין דײַן געמיט צו ווערן אין כּעס,
וואָרום כּעס רוט אין בוזעם פֿון די נאַרן.

10 זאָלסט ניט זאָגן: ווי איז דאָס, וואָס די פֿריִערדיקע טעג זײַנען
געווען בעסער ווי די איצטיקע? וואָרום ניט פֿון חכמה פֿרעגסטו
וועגן דעם.

11 גוט איז חכמה מיט אַ נחלה,
און אַ מעלה פֿאַר די וואָס זעען די זון.

12 וואָרום חכמה איז אַ באַשירעמונג, געלט איז אַ באַשירעמונג,
אָבער די מעלה פֿון קענשאַפֿט איז, וואָס חכמה האַלט אויף דאָס
לעבן פֿון דעם וואָס האָט זי.

13 קוק אָן דאָס ווערק פֿון גאָט; וואָרום ווער קען אויסגלײַכן וואָס
ער האָט געמאַכט קרום? 14 אין טאָג פֿון גליק זײַ גליקלעך, און אין
טאָג פֿון אומגליק קוק זיך אַרום – דאָס אויך אַזוי ווי יענס האָט גאָט
געמאַכט – וואָרום דער מענטש וועט דערנאָך גאָרנישט שפּירן.

15 אַלץ האָב איך געזען אין מײַנע נישטיקע טעג: פֿאַראַן אַ צדיק
וואָס גייט אונטער אין זײַן צדיקות, און פֿאַראַן אַ רָשע וואָס איז
מאריך-ימים אין זײַן שלעכטיקייט. 16 זאָלסט ניט זײַן צו פֿיל צדיק,
און זאָלסט זיך ניט קליגן איבעריקס; נאָך וואָס זאָלסטו זיך
אומברענגען? 17 זאָלסט ניט זײַן צו שלעכט, און זאָלסט ניט זײַן קיין
נאַר; נאָך וואָס זאָלסטו שטאַרבן פֿאַר דער צײַט? 18 גוט איז דו
זאָלסט זיך האַלטן אָן דעם, און אויך פֿון יענעם ניט אָפּלאָזן דײַן
האַנט; וואָרום דער וואָס האָט מורא פֿאַר גאָט, קומט דורך מיט
ביידע.

19 די חכמה באַשיצט דעם חכם מער ווי צען געוועלטיקער וואָס
זײַנען אין שטאָט. 20 וואָרום ניטאָ אַ מענטש אַ צדיק אויף דער ערד
וואָס זאָל טאָן לויטער גוטס, און ניט זינדיקן.

21 זאָלסט אויך ניט לייגן דײַן האַרץ אויף אַלע ווערטער וואָס מע
רעדט, כּדי זאָלסט ניט הערן ווי דײַן קנעכט שילט דיך; 22 וואָרום
דײַן האַרץ ווייס אַז פֿיל מאָל האָסט דו אויך געשאָלטן אַנדערע.

23 דאָס אַלץ האָב איך אויסגעפּרוּווט מיט חכמה; איך האָב געזאָגט:
איך וועל קלוג ווערן; אָבער עס איז געווען ווײַט פֿון מיר. 24 דאָס
וואָס איז ווײַט און טיף-טיף, ווער קען עס אויסגעפֿינען?
25 איך האָב מיך אַרומגעדרייט, און מײַן האַרץ איז געווען אויף צו
פֿאַרשטיין און צו פֿאָרשן און זוכן חכמה און אַ חשבון, און צו
דערקענען אַז שלעכטיקייט איז טיפּשות, און נאַרישקייט איז
משוגעת. 26 און איך געפֿין אַז ביטערער פֿון טויט איז די פֿרוי, וואָס
איר האַרץ איז פּאַסטקעס און נעצן, אירע הענט זײַנען בינדשטריק.
דער וואָס איז וווילגעפֿעלן פֿאַר גאָט, ווערט אַנטרונען פֿון איר, און
דער זינדיקער ווערט געפֿאַנגען פֿון איר. 27 זע, דאָס האָב איך
אויסגעפֿונען, זאָגט קהלת, ווען איך האָב צוגעלייגט איינס צום
אַנדערן, כּדי צו געפֿינען דעם חשבון. 28 וואָס מײַן זעל זוכט
נאָכאַנאַנד, און איך געפֿין ניט: איין מאַן צווישן טויזנט האָב איך
געפֿונען, אָבער אַ פֿרוי צווישן די אַלע האָב איך ניט געפֿונען.
29 זע, דאָס אַליין האָב איך אויסגעפֿונען, אַז גאָט האָט באַשאַפֿן
דעם מענטשן גלײַך, אָבער זיי האָבן געזוכט פֿיל אויסטראַכטענישן.

ח

1 ווער איז ווי דער חכם?
און ווער ווייס דעם באַשייד פֿון אַ זאַך?
אַ מענטשנס חכמה באַלײַכט זײַן פּנים,
און די פֿאַרשײַטקייט פֿון זײַן פּנים ווערט פֿאַרביטן.

2 איך זאָג: היט דעם מלכס באַפֿעל פֿון וועגן דער שבֿועה צו גאָט.
3 זאָלסט ניט אַוועקגיין איבעראײַלט פֿון זײַן פּנים; זאָלסט ניט
צושטיין צו אַ שלעכטער זאַך, וואָרום אַלץ וואָס ער וויל, טוט ער.
4 מחמת דאָס וואָרט פֿון דעם מלך איז געוועלטיקונג; און ווער קען
אים זאָגן: וואָס טוסטו?

5 דער וואָס וויל ניט וויסן פֿון קיין בייז געשעעניש, היט דאָס געבאָט,
און דעם קלוגנס האַרץ ווייס אַז פֿאַראַן אַ צײַט און אַ משפּט.

6 וואָרום פֿאַר יעטוועדער זאַך איז דאָ אַ צײַט און אַ משפּט, ווײַל
דאָס בייז פֿון דעם מענטשן איז גרויס אויף אים. 7 וואָרום ער ווייס
ניט וואָס וועט געשען; וואָרום ווען עס דאַרף געשען, ווער וועט עס
אים זאָגן? 8 קיין מענטש געוועלטיקט ניט איבערן ווינט, צו קענען
אײַנהאַלטן דעם ווינט, און ניטאָ קיין געוועלטיקונג אין טאָג פֿון
טויט, און ניטאָ קיין אורלויב אין מלחמה, און דאָס בייז וועט ניט
ראַטעווען זײַן טוער. 9 דאָס אַלץ האָב איך געזען, און האָב מיר
אַרײַנגענומען אין האַרצן וועגן יעטוועדער טוּונג וואָס ווערט געטאָן
אונטער דער זון, בעת איין מענטש געוועלטיקט איבערן אַנדערן אים
שלעכטס צו טאָן.

10 און אַזוי האָב איך געזען אַז רשָעים זײַנען באַגראָבן געוואָרן,
און זײַנען געקומען צו זייער רו, און די וואָס האָבן געטאָן רעכט
זײַנען אַוועק פֿון דעם הייליקן אָרט, און זײַנען פֿאַרגעסן געוואָרן
אין שטאָט. דאָס אויך איז נישטיקייט. 11 ווײַל דער פּסק פֿאַר די
שלעכטע מעשׂים ווערט ניט געטאָן אויף גיך, דרום דערוועגט
זיך דאָס האַרץ פֿון די מענטשנקינדער אין זיי צו טאָן שלעכטס;
12 וואָרום אַ זינדיקער טוט הונדערט מאָל שלעכטס, און מע
פֿאַרלענגערט אים. אָבער איך ווייס פֿאָרט אַז די וואָס האָבן מורא
פֿאַר גאָט וועט זײַן גוט, ווײַל זיי האָבן מורא פֿאַר אים; 13 און דעם
רָשע וועט זײַן ניט גוט, און אַזוי ווי אַ שאָטן וועט ער ניט מאריך-
ימים זײַן, ווײַל ער האָט ניט מורא פֿאַר גאָט. 14 פֿאַראַן אַ נישטיקייט
וואָס געשעט אויף דער ערד: וואָס עס זײַנען פֿאַראַן צדיקים וואָס זיי
גייט ווערדליק די מעשׂים פֿון די רשָעים, און פֿאַראַן רשָעים וואָס זיי
גייט ווערדליק די מעשׂים פֿון די צדיקים. האָב איך געזאָגט: דאָס אויך
איז נישטיקייט. 15 און איך האָב געלויבט די פֿרייד, וואָרום ניטאָ
בעסערס פֿאַרן מענטשן אונטער דער זון, ווי צו עסן און טרינקען און
זײַן פֿריילעך, און אַז דאָס זאָל אים באַלייטן אין זײַן מי, דורך די טעג
פֿון זײַן לעבן וואָס גאָט האָט אים געשאָנקען אונטער דער זון.

16 אַזוי ווי איך האָב אָפּגעגעבן מײַן האַרץ צו קענען חכמה, און צו
זען די טועניש וואָס ווערט געטאָן אויף דער ערד – וואָרום סײַ בײַ
טאָג סײַ בײַ נאַכט זעט דער מענטש ניט אָן קיין שלאָף אין זײַנע

אויגן – 17 האָב איך געזען אין אַלע מעשׂים פֿון גאָט, אַז דער
מענטש קען ניט אויסגעפֿינען די מעשׂים וואָס ווערן געטאָן אונטער
דער זון; וואָרום ווי דער מענטש זאָל זיך מיִען צו זוכן, וועט ער עס
ניט געפֿינען; און אַפֿילו אַז דער חכם זאָגט, ער ווייס עס, קען ער עס
ניט אויסגעפֿינען.

ט 1 וואָרום דאָס אַלץ האָב איך מיר אַרײַנגענומען אין האַרצן,
כּדי קלאָר צו מאַכן דאָס אַלץ: אַז די צדיקים און די חכמים
מיט זייערע מעשׂים זײַנען אין דער האַנט פֿון גאָט; סײַ ליבשאַפֿט,
סײַ שׂנאה – דער מענטש ווייס ניט; אַלץ ליגט זיי פֿאַרויס.
2 אַלצדינג ווי פֿאַר אַלעמען; איין טראַף פֿאַר דעם צדיק און פֿאַר
דעם רָשע, פֿאַר דעם גוטן און דעם ריינעם, און פֿאַר דעם
אומריינעם, און פֿאַר דעם וואָס שלאַכט אַ קרבן, און פֿאַר דעם וואָס
שלאַכט ניט; אַזוי דער גוטער אַזוי דער זינדיקער, דער וואָס שווערט
ווי דער וואָס שײַט זיך פֿון אַ שבֿועה. 3 דאָס איז דאָס בייז אין אַלץ
וואָס געשעט אונטער דער זון, וואָס איין טראַף איז פֿאַר אַלעמען,
און אויך איז דאָס האַרץ פֿון די מענטשנקינדער פֿול מיט בייז, און
משוגעת איז אין זייער האַרצן בײַ זייער לעבן, און דערנאָך גייען זיי
צו די טויטע.

4 וואָרום בײַ דעם וואָס איז נאָך באַהעפֿט צו אַלע לעבעדיקע איז דאָ
אַ האָפֿענונג, ווײַל אַ לעבעדיקן הונט איז בעסער ווי אַ טויטן לייב.
5 וואָרום די לעבעדיקע ווייסן אַז זיי וועלן שטאַרבן, אָבער די טויטע
ווייסן גאָרנישט, און זיי האָבן ניט מער קיין לוין; וואָרום זייער זכר
איז פֿאַרגעסן. 6 אי זייער ליבשאַפֿט אי זייער שׂנאה אי זייער קנאה
איז לאַנג אונטערגעגאַנגען, און זיי האָבן קיין מאָל מער ניט קיין
חלק אין אַלץ וואָס ווערט געטאָן אונטער דער זון.

7 גיי עס מיט שׂמחה דײַן ברויט,
און טרינק מיט אַ פֿריילעכן האַרצן דײַן ווײַן,
וואָרום גאָט האָט שוין באַוויליקט דײַנע מעשׂים.
8 צו יעטוועדער צײַט זאָלן דײַנע בגדים זײַן ווײַס,
און אייל זאָל ניט פֿעלן אויף דײַן קאָפּ.

9 געניס דאָס לעבן מיט דער ווייַב וואָס דו האָסט ליב, אַלע טעג פֿון
דייַן נישטיקן לעבן וואָס מע האָט דיר געשאָנקען אונטער דער זון,
אַלע דייַנע נישטיקע טעג; וואָרום דאָס איז דייַן חלק אין לעבן, און
אין דייַן מי וואָס דו מיסט זיך אונטער דער זון. 10 אַלץ וואָס דייַן
האַנט פֿאַרמאָגט צו טאָן מיט דייַן כּוח, טו, וואָרום ניטאָ קיין טאָן,
אָדער אויסרעכענונג, אָדער קענשאַפֿט, אָדער חכמה, אין דער
אונטערערד וואָס דו גייסט אַהין.

11 איך האָב ווידער געזען אונטער דער זון, אַז ניט די פֿלינקע
געווינען דעם געוועטלויף, און ניט די גיבורים די מלחמה, און אויך
ניט די חכמים ברויט, און אויך ניט די פֿאַרשטאַנדיקע עשירות, און
אויך ניט די ווילקענעוודיקע חן; נאָר צייַט און צופֿאַל טרעפֿט זיי
אַלעמען. 12 וואָרום דער מענטש ווייס צו מאָל ניט זייַן צייַט; אַזוי ווי
פֿיש וואָס ווערן געכאַפּט אין אַ בייזער נעץ, און אַזוי ווי פֿויגלען וואָס
ווערן געכאַפּט אין אַ פּאַסטקע, אַזוי ווי זיי, ווערן די מענטשנקינדער
געפֿאַנגען אין אַ בייזער צייַט, ווען זי פֿאַלט אויף זיי פּלוצלינג.

13 אָבער דאָס האָב איך געזען פֿאַר חכמה אונטער דער זון, און דאָס
איז גרויס בייַ מיר: 14 געווען אַ קליינע שטאָט מיט ווייניק מענטשן
אין איר; איז אויף איר געקומען אַ גרויסער מלך, און האָט זי
אַרומגערינגלט, און געבויט אַרום איר גרויסע באַלעגערווערק.
15 האָט מען געפֿונען אין איר אַן אָרימאַן אַ חכם, און ער האָט
געראַטעוועט די שטאָט מיט זייַן חכמה; הגם קיין מענטש האָט ניט
געדאַכט אָן דעם דאָזיקן אָרימאַן. 16 האָב איך געזאָגט: בעסער
חכמה איידער גבֿורה; הגם די חכמה פֿון אָרימאַן ווערט פֿאַראַכט, און
זייַנע ווערטער ווערן ניט געהערט.

17 די ווערטער פֿון די קלוגע מיט געלאַסנקייט ווערן מער צוגעהערט
ווי דער אָנגעשריי פֿון אַ געוועלטיקער צווישן נאַרן.
18 בעסער חכמה איידער כּלי-מלחמה;
און איין זינדיקער פֿירט איבער אַ סך גוטס.

י 1 טויטע פֿליגן פֿאַרשטינקען און צעבלעזלען דעם זאַלבמישערס
אייל,
אַזוי וועגט אַריבער אַ ביסל נאַרישקייט חכמה און כּבֿוד.

2 דער שׂכל פֿון דעם חכם איז אויף זײַן רעכטער זײַט,
און דער שׂכל פֿון נאַרן אויף זײַן לינקער.
3 און אויך אַז דער נאַר גייט אין וועג, פֿעלט אים שׂכל, און ער זאָגט
אַלעמען אויס אַז ער איז אַ נאַר.
4 אַז דאָס געמיט פֿון דעם געוועלטיקער הייבט זיך אויף קעגן דיר,
זאָלסטו ניט פֿאַרלאָזן דײַן אָרט;
וואָרום געלאַסנקייט באַרוט גרויסע זינד.
5 פֿאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון,
אַזוי ווי אַ פֿאַרזע וואָס גייט אַרויס פֿון אַ געוועלטיקער:
6 נאַרישקייט ווערט געשטעלט אין גרויסע הייכן,
און נגידים זיצן אין דער נידער.
7 איך האָב געזען קנעכט אויף פֿערד,
און האַרן וואָס גייען ווי קנעכט אויף דער ערד.
8 דער וואָס גראָבט אַ גרוב, וועט אין איר אַרײַנפֿאַלן,
און דער וואָס ברעכט דורך אַ צאַם, אים וועט אײַנבײַסן אַ שלאַנג.
9 דער וואָס האַקט אַרויס שטיינער וועט זיך וויי טאָן אָן זיי,
דער וואָס שפּאַלט האָלץ איז אין סכּנה דורך דעם.
10 אַז דער אײַזן איז שטומפּ,
און מע האָט דעם שאַרף ניט פֿאַרשלײַפֿט,
מוז מען שטאַרקן די כּוחות;
און די מעלה פֿון חכמה איז צוגרייטן.
11 אַז די שלאַנג בײַסט אײַן פֿאַרן אָפּשפּרעכן,
איז אויס מעלה פֿון דעם מאַן מיט דער צונג.

12 די ווערטער פֿון דעם חכמס מויל זײַנען מיט חן,
און די ליפּן פֿון דעם נאַרן ברענגען אים אום.
13 דער אָנהייב פֿון די ווערטער פֿון זײַן מויל איז נאַרישקייט,
און דער סוף פֿון זײַן רעדן איז בייזע משוגעת.
14 יאָ, דער נאַר מערט ווערטער,
אָבער דער מענטש ווייס ניט וואָס געשעט;

און וואָס וועט געשען נאָך אים,
ווער וועט אים דערציילן?
15 די מי פֿון דעם נאַרן פֿאַרמאַטערט אים,
וואָרום ער ווייס ניט צו מאָל ווי צו גיין אין שטאָט.

16 ווי דיר לאַנד, וואָס דײַן מלך איז אַ יונג,
און דײַנע האַרן מאַכן סעודות אין דער פֿרי!
17 ווויל דיר לאַנד, וואָס דײַן מלך איז אַ פֿרײַגעבאָרענער,
און דײַנע האַרן עסן אין דער צײַט,
אין מאַנהאַפֿטיקייט און ניט אין זויפֿערײַ.
18 פֿון פֿוילקייט פֿאַלט אײַן דער באַלקן,
און פֿון אָפּגעלאָזטע הענט רינט דאָס הויז.

19 אַ סעודה מאַכט מען פֿון פֿריילעכקייט וועגן,
און ווײַן מאַכט לוסטיק דאָס לעבן;
אָבער געלט באַווערט אַלץ.

20 אַפֿילו אין דײַן געדאַנקען זאָלסטו ניט שילטן דעם מלך,
און אין דײַנע שלאָפֿקאַמערן זאָלסטו ניט שילטן דעם עושר;
וואָרום אַ פֿויגל פֿון הימל וועט אַוועקטראָגן דעם קָול,
און דער וואָס האָט פֿליגלען וועט דערציילן די זאַך.

יא

1 לאָז אַוועק דײַן ברויט אויפֿן וואַסער,
וואָרום אין פֿיל טעג אַרום וועסטו עס געפֿינען.
2 צעטייל אַ חלק אויף זיבן, און אַפֿילו אויף אַכט,
וואָרום ווייסט ניט וואָס פֿאַר אַ בייז עס קען זײַן אויף דער ערד.
3 אַז די וואָלקן ווערן פֿול מיט רעגן,
ליידיקן זיי זיך אויס אויף דער ערד;
און סײַ אַ בוים פֿאַלט אין צפֿון און סײַ אין דָרום –
אין אָרט וווּ דער בוים פֿאַלט, דאָרטן וועט ער בלײַבן.

4 דער וואָס פּאַסט-אויף דעם ווינט וועט ניט זייען,
און דער וואָס קוקט אויף די וואָלקנס וועט ניט שנײַדן.
5 אַזוי ווי דו ווייסט ניט וואָס איז דער וועג פֿון דעם ווינט,
אָדער ווי עס ווערן ביינער אין לײַב פֿון אַ טראָגעדיקער,
אַזוי ווייסטו ניט די טוונג פֿון גאָט
וואָס טוט אַלצדינג.
6 אין פֿרימאָרגן זיי דײַן זאָמען,
און אין אָוונט זאָלסטו ניט אָפּלאָזן דײַן האַנט,
וואָרום דו ווייסט ניט וואָסערס וועט געראָטן, דאָס אָדער יענס,

אָדער בײדע באַגלײַך װעלן זײַן גוט.
7 און זיס איז די ליכטיקײט,
און גוט איז פֿאַר די אױגן צו זען די זון.
8 װאָרום װיפֿיל יאָרן דער מענטש זאָל לעבן,
זאָל ער אין זײ אַלע זײַן פֿרײלעך;
און זאָל ער געדענקען די טעג פֿון פֿינצטערניש,
אַז זײ װעלן זײַן פֿיל.
אַלץ װאָס געשעט איז נישטיקײט.

9 פֿרײ זיך, בחור, אין דײַן יוגנט,
און לאָז װױל גײן דײַן האַרץ אין דײַנע בָחורשע טעג,
און גײ אין די װעגן פֿון דײַן האַרצן,
און נאָך דער זעונג פֿון דײַנע אױגן;
אָבער זײַ װיסן אַז פֿאַר אַלעם דעם
װעט גאָט דיך ברענגען צום משפּט.
10 און טו אָפּ ערגערניש פֿון דײַן האַרצן,
און האַלט אָפּ בײז פֿון דײַן לײַב,
װאָרום ייִנגלשאַפֿט און יוגנט זײַנען אַ הױך.

יב

1 און געדענק דײַן באַשעפֿער אין דײַנע בָחורשע טעג,
אײדער עס װעלן קומען די שלעכטע טעג,
און אָנקומען װעלן די יאָרן,
װאָס דו װעסט זאָגן: איך האָב ניט קײן הנאה פֿון זײ;
2 אײדער עס װעט פֿינצטער װערן די זון און דאָס ליכט,
און די לבָנה און די שטערן;
און די װאָלקנס װעלן װידער קערן נאָכן רעגן;
3 אין דעם טאָג װאָס די הױזװעכטער װעלן זיך טרײסלען,
און די חילס-לײַט װעלן זיך אױסקרימען,
און די מאָלערינס װעלן ניט אַרבעטן, װײַל זײ זײַנען װיניק,
און די קוקערינס װעלן טונקל זײַן אין די פֿענצטער,
4 און די טירן צום גאַס װעלן פֿאַרשלאָסן װערן;
װען נידעריק װעט זײַן דאָס רױשן פֿון דער מיל,
און מע װעט זיך אָפּשטעלן בײַם פּיפּס פֿון אַ פֿױגל,
און פֿאַרשטיקט װעלן זײַן אַלע טעכטער פֿון געזאַנג;

5 אויך וועט מען מורא האָבן פֿאַר אַ הויכן אָרט,
און שרעקענישן וועלן זײַן אויפֿן וועג;
און דער מאַנדלבוים וועט בליִען,
און דער הײשעריק וועט זיך שלעפּן,
און די קאַפּערפֿרוכט וועט אויפֿהערן,
ווײַל דער מענטש גייט צו זײַן אייביקער היים,
און די באַקלאָגער וועלן זיך אומדרייען אין גאַס;
6 איידער די זילבערנע שנור וועט צעריסן ווערן,
און דער גילדערנער בעקן וועט צעהאַקט ווערן,
און דער קרוג וועט צעבראָכן ווערן בײַם קוואַל,
און דער ראָד פֿאַלט אַ צעהאַקטער אין ברונעם;
7 און דער שטויב וועט זיך אומקערן צו דער ערד, ווי געווען,
און דער גײַסט וועט זיך אומקערן צו גאָט וואָס האָט אים געגעבן.
8 נישטיקייט פֿון נישטיקייט, זאָגט קהלת,
אַלץ איז נישטיקייט.

9 און אחוץ וואָס קהלת איז געווען אַ חכם, האָט ער נאָך געלערנט
דאָס פֿאָלק קענשאַפֿט; און ער האָט געוויגן און געפֿאָרשט, און
צונויפֿגעשטעלט שפּריכווערטער אַ סך. 10 קהלת האָט געזוכט
צו געפֿינען נוצלעכע זאַכן, און וואָס איז געשריבן אויפֿריכטיק –
אמתדיקע ווערטער.

11 די ווערטער פֿון די חכמים זײַנען אַזוי ווי טרײַבשפּיצן, און ווי
נעגל אַרײַנגעשלאָגענע זײַנען די צונויפֿגעזאַמלטע רייד; זיי זײַנען
געגעבן געוואָרן פֿון איין פּאַסטוך. 12 און ווײַטער, מײַן זון, זײַ
געוואָרנט: צו מאַכן פֿיל ספֿרים איז ניטאָ קיין ענד, אָבער זיך
גריבלען צו פֿיל מאַטערט אָפּ דעם לײַב.

13 דער סוף פֿון דער זאַך, נאָך דעם ווי אַלץ איז געהערט געוואָרן,
איז: האָב מורא פֿאַר גאָט, און היט זײַנע געבאָט, וואָרום דאָס איז
דער גאַנצער מענטש. 14 ווײַל דעם גאַנצן באַשאַף וועט גאָט ברענגען
פֿאַר אַ משפּט איבער אַלעם פֿאַרהוילענעם, סײַ גוט און סײַ שלעכט.

© 2005 Dworkins and Leonard Prager. All Rights Reserved.